T076 BL VI (25) 1435 Tỳ Kheo Tụng tt-Luật Thập Tụng

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

LUAÄT THAÄP TUÏNG
QUYEÅN 57
TYØ KHEO TUÏNG (Tieáp Theo)

3. Haønh Phaùp Cuûa Tyø-Kheo (Tieáp Theo): Phaùp Thöôïng toøa cuûa Taêng: Khi Taêng xöôùng thôøi ñaùo hoaëc ñaùnh kieàn chuøy neân mau ñeán choã ngoài, neân nhìn ngoù thöôïng, trung, haï toøa coù ai ngoài khoâng nhö phaùp khoâng, chôù ñeå maát thöù lôùp. Neáu coù ai ngoài khoâng nhö phaùp thì Thöôïng toøa neân chæ baûo ngoài nhö phaùp vaø theo thöù lôùp, neân hieän töôùng cho bieát, neáu khoâng bieát thì khaûy moùng tay, neáu khaûy moùng tay maø cuõng khoâng bieát thì neân noùi vôùi ngöôøi ngoài gaàn beân, neân noùi lôøi dòu daøng. Khi Taêng thoï thöïc, Thöôïng toøa neân baûo sôùt thöùc aên bình ñaúng, phaûi ñôïi xöôùng Taêng baït vaø taát caû Taêng phaûi thuaän theo Thöôïng toøa. Phaùp Thöôïng toøa trong Taêng phöôøng: Neáu Taêng phöôøng bò hö hoaïi, Thöôïng toøa neân töï tu söûa hay baûo ngöôøi tu söûa. Neáu khoâng thaáy Tyø-kheo thì neân tìm, coù Tyø-kheo binh neân thaêm hoûi, neáu khoâng coù ngöôøi khaùn bònh thì neân cho ngöôøi khaùn bònh. Neáu Taêng sai khaùn bònh maø khoâng chòu laøm thì neân theo thöù lôùp trong Taêng caét ñaët ngöôøi khaùn bònh. Taêng ôû trong Taêng phöôøng naøy ñöôïc lôïi thí, Thöôïng toøa neân laøm phöông tieän chôù ñeå cho maát; neáu ñöôïc lôïi thí neân caét ñaët Tyø-kheo coù khaû naêng ñeå xöû phaân. Neáu trong Taêng phöôøng coù laøm vieäc gì thì Thöôïng toøa neân töï thaân laøm tröôùc. Phaùp Thöôïng toøa ôû trong phoøng rieâng: Neáu trong phoøng rieâng bò hö hoaïi, Thöôïng toøa neân töï tu söûa hay baûo ngöôøi tu söûa. Neáu khoâng thaáy Tyø-kheo thì neân tìm, coù Tyø-kheo binh neân thaêm hoûi, neáu khoâng coù ngöôøi khaùn bònh thì neân cho ngöôøi khaùn bònh. Neáu Taêng sai khaùn bònh maø khoâng chòu laøm thì neân theo thöù lôùp trong Taêng caét ñaët ngöôøi khaùn bònh. Taêng ôû trong Taêng phöôøng naøy ñöôïc lôïi thí, Thöôïng toøa neân laøm phöông tieän chôù ñeå cho maát; neáu ñöôïc lôïi thí neân caét ñaët Tyø-kheo coù khaû naêng ñeå xöû phaân. Neáu trong Taêng phöôøng coù laøm vieäc gì thì

Thöôïng toøa neân töï thaân laøm tröôùc. A-lam: Laø Taêng-giaø-lam, trong Taêng-giaø-lam coù quy ñònh hay cheá haïn gì, neáu tuøy phaùp khoâng laøm cho mình vaø ngöôøi khaùc phieàn naõo thì neân tieáp nhaän cheá haïn naøy. Ngöôïc laïi neáu cheá haïn naøy maát lôïi, laøm cho mình vaø ngöôøi phieàn naõo thì khoâng

neân tieáp nhaän, neân boû ñi nôi khaùc. Neáu Tyø-kheo töï bieát coù theá löïc ñoàng kieán, coù theå nhö phaùp dieät töø ñöôïc cheá haïn naøy thì neân baïch Taêng ñeå dieät töø. Phaùp röøng caây: röøng coù nhieàu caây caønh laù noái tieáp nhau, trong phaïm vi moät Caâu-loâ-xaù ñöôïc tuøy yù khoâng maát y. Phaùp phoøng rieâng trong Taêng-giaø-lam: Trong Taêng-giaø-lam coù nhieàu phoøng rieâng bieät, trong ñaây coù nhöõng quy ñònh hay cheá haïn gì, neáu tuøy phaùp khoâng laøm cho mình vaø ngöôøi khaùc phieàn naõo thì neân tieáp nhaän cheá haïn naøy. Ngöôïc laïi neáu cheá haïn naøy maát lôïi, laøm cho mình vaø ngöôøi phieàn naõo thì khoâng neân tieáp nhaän, neân boû ñi nôi khaùc. Neáu Tyø-kheo töï bieát coù theá löïc ñoàng kieán, coù theå nhö phaùp dieät töø ñöôïc cheá haïn naøy thì neân baïch Taêng ñeå dieät töø. Phaùp phoøng xaù: Trong phoøng xaù cuûa mình ôû, Tyø-kheo neân töôùi queùt, toâ treùt cho baèng phaúng, saép xeáp laïi ngoïa cuï, neáu dô thì ñem giaët. Khi muoán ñi ra ngoaøi thì neân giao traû ngoïa cuï laïi cho Taêng, ñoùng cöûa phoøng khoùa laïi roài môùi ñi. Phaùp ngoïa cuï: Neáu duøng ngoïa cuï cuûa Taêng thì ñöôïc mang ra ngoaøi cöûa Taêng phöôøng trong khoaûng boán möôi chín taàm, khoâng ñöôïc quaù, neáu quaù cho ñeán saùng hoâm sau thì phaïm Ñoät-kieát-la. Phaùp cöûa: Cöûa laø choã ra vaøo, khi ñoùng cöûa khoâng ñöôïc ñoùng maïnh quaù, khi môû cöûa cuõng khoâng ñöôïc ñaåy maïnh quaù. Luùc ñoùng cöûa phaûi nheï nhaøng, luùc ra vaøo cöûa cuõng phaûi thö thaû, khoâng ñöôïc ñeå y vöôùng vaøo hai beân cöûa. Phaùp caøi ñoùng cöûa: Khi ñi ra neân caøi ñoùng cöûa laïi ñeå giöõ gìn Taêng phöôøng vaø cuõng ñeå giöõ töï thaân. Phaùp Taêng phöôøng troáng: Khi Tyø-kheo vaøo trong Taêng phöôøng troáng khoâng, neân töôùi queùt cho saïch, neáu trong ñoù coù khí cuï caàn duøng thì neân röûa saïch ñem caát. Neáu coù tònh nhaân thì neân baûo hoï nhoå saïch coû trong Taêng phöôøng, neáu khoâng coù tònh nhaân thì Tyø-kheo nhö phaùp thaáy coù vieäc gì neân laøm thì laøm, khoâng neân chæ ra vaøo ôû trong Taêng phöôøng troáng. Phaùp baùt: Tyø-kheo neân xem baùt nhö maét cuûa mình, khoâng neân ñeå treân ñaát, treân ñaù, ôû choã cao, choã bò möa doät hay ôû ñaàu töôøng, cuõng khoâng ñöôïc ñeå ôû choã ñaïi tieåu tieän vaø choã röûa vaø trong nhaø taém. Neáu röûa baùt,

chöa khoâ thì khoâng neân ñem caát, cuõng khoâng ñöôïc phôi quaù khoâ, khoâng ñöôïc coá yù laøm cho beå, neân kheùo aùi hoä chôù laøm cho beå hay maát, vì nhaân duyeân tìm caàu seõ trôû ngaïi vieäc haønh ñaïo. Phaùp y: Phaûi aùi hoä y nhö da cuûa mình, khi maëc y Taêng-giaø-leâ khoâng ñöôïc khieâng ñaù coû buøn, khoâng ñöôïc töôùi queùt vaø duøng tay laáy buøn toâ treùt vaùch...; khoâng ñöôïc giaãm chaân treân Taêng-giaø-leâ, khoâng ñöôïc traûi Taêng-giaø-leâ ngoài, naèm; khoâng ñöôïc laáy Taêng-giaø-leâ maëc laøm aùo trong. Tyø-kheo neân maëc y Taêng-giaø-leâ nhö phaùp, maëc y Uaát-ña-la-taêng nhö phaùp, maëc y An-ñaø-hoäi nhö phaùp; neân duøng ba maøu laøm cho hoaïi saéc ñeå taùc tònh, khoâng ñöôïc maëc y coù naêm maøu thuaàn saéc, töø naïp y. Neáu Tyø- kheo ngheøo, thieáu vaûi may y thì treân y neân ñieäp ñieàu laù hoaëc naêm ñieàu, baûy ñieàu, chín ñieàu...; neáu ñuû vaûi thì neân caét roïc may thaønh y Taêng-giaø- leâ, Uaát-ña-la-taêng, An-ñaø-hoäi goïi laø y nhö phaùp. Phaùp Ni-sö-ñaøn: Tyø-kheo khoâng neân thoï Ni-sö-ñaøn ñôn, Ni-sö- ñaøn

ñaõ thoï tröôùc thì khoâng neân xa lìa, neáu xaû thì phaïm Ñoät-kieát-la. Phaùp chaùo: Phaät cho duøng chaùo vì coù naêm lôïi ích, ñoù laø tröø ñoùi, tröø khaùt, haï khí, tröø laïnh döôùi roán vaø tieâu hoùa thöùc aên. Phaùp aên: Tyø-kheo khi aên naêm loaïi thöùc aên thuoäc Thôøi neân quaùn laø thöùc aên naøy khoù ñöôïc, khoù laøm thaønh, khi aên vaøo mieäng thì naèm trong ruoät giaø, ruoät non; khi ñi ra cuõng quaùn nhö vaäy. Do nhaân duyeân aên neân khôûi caùc phieàn naõo, toäi nghieäp phaûi chòu quaû baùo khoå. Phaùp choã aên: Tyø-kheo khi ñeán choã aên neân im laëng nhaát taâm, nhieáp giöõ oai nghi ñeå ngöôøi khaùc thaáy sanh taâm thanh tònh; khi vaøo ngoài ñeàu phaûi thö thaû töø toán. Phaùp cho thöùc aên: Tyø-kheo chöa thoï thöïc khoâng neân ñem cho ngöôøi khaùc, tröôùc thoï cho mình sau môùi cho tôùi ngöôøi. Nhöõng ngöôøi naøo neân cho, ñoù laø cha, meï, ngöôøi bò giam caàm, ngöôøi caàn aên gaáp vaø phuï nöõ mang thai; neân xem xeùt thöùc aên maø cho nhieàu hay ít; neáu coù nuoâi suùc sanh thì neân cho noù phaàn aên. Phaùp xin thöùc aên: Tyø-kheo khi ñeán choã ñaøn vieät thoï laáy thöùc aên neân nhaát taâm, khoâng ñeå cho taâm taùn loaïn, khoâng nghó ñeán thöùc aên ngon hay dôû, phaûi xem thôøi giôø sôùm hay muoän ñeå mang thöùc aên ñi. Phaùp A-lan-nhaõ: Tyø-kheo ôû A-lan-nhaõ khi thaáy coù ngöôøi ñeán choã A-lan-nhaõ, neân cuøng thaêm hoûi, nhôù nghó chôn chaùnh, saéc maët vui veû, khoâng ñöôïc cuùi ñaàu, neân chaøo hoûi thieän lai. Nôi A-lan-nhaõ neân chöùa cuûi löûa, ñoà duøi löûa, thöùc aên, ñoà ñöïng thöùc aên, nöôùc, ñoà laáy nöôùc, ñoà ñöïng nöôùc; chaäu nöôùc röûa chaân vaø bình nöôùc thöôøng duøng neân thöôøng ñaày nöôùc. Tyø-kheo neân bieát roõ ngaøy giôø, thôøi tieát, xem sao; neân bieát tuïng

Tu-ña-la, Tyø-ni, A-tyø-ñaøm; neân bieát Sô thieàn… Töù thieàn; Sô quaû cho ñeán Töù quaû, neáu chöa bieát thì neân hoïc cho bieát. Khoâng ñöôïc chöùa nhaät chaâu, nguyeät chaâu, ñöôïc chöùa thieàn tröôïng… nhö trong Tu-ña-la Cuø-sa ni coù noùi roõ. Phaùp Thöôïng toøa nôi A-lan-nhaõ: Khi caùc Tyø-kheo ra ngoaøi giôùi, Thöôïng toøa nôi A-lan-nhaõ neân chæ baûo Tyø-kheo haï toøa, neân noùi nghi phaùp ôû A-lan-nhaõ, chæ daïy cho ñöôïc lôïi hæ. Tyø-kheo haï toøa neân vaâng theo lôøi Thöôïng toøa ñaõ daïy baûo maø laøm theo. Neáu coù cö só ñeán A-lan- nhaõ, Thöôïng toøa neân thuyeát phaùp saâu xa, chæ daïy cho hoï phaân bieät chaùnh ñaïo vaø taø ñaïo, neân noùi veà tri kieán. Neáu cö só ra veà thì toát, neáu khoâng ra veà thì neân cho hoï thöùc aên vaø noùi raèng: Nôi ñaây chæ coù thöùc aên naøy. Phaùp ôû gaàn tuï laïc: Tyø-kheo ôû gaàn tuï laïc neân nhaát taâm, khi thaáy coù ngöôøi ñeán, neân cuøng noùi chuyeän thaêm hoûi, nhôù nghó chôn chaùnh, saéc maët vui veû, khoâng ñöôïc cuùi ñaàu, neân chaøo hoûi thieän lai. Nôi A-lan-nhaõ neân chöùa cuûi löûa, ñoà duøi löûa, thöùc aên, ñoà ñöïng thöùc aên, nöôùc, ñoà laáy nöôùc, ñoà ñöïng nöôùc; chaäu nöôùc röûa chaân vaø bình nöôùc thöôøng duøng neân thöôøng ñaày nöôùc. Tyø-kheo neân bieát roõ ngaøy giôø, thôøi tieát, xem sao; neân bieát tuïng Tu-ña-la, Tyø-ni, A-tyø-ñaøm; neân bieát Sô thieàn… Töù thieàn; Sô quaû cho ñeán Töù quaû, neáu chöa bieát thì neân hoïc cho bieát. Khoâng ñöôïc chöùa nhaät chaâu, nguyeät chaâu, ñöôïc chöùa thieàn tröôïng… nhö trong Tu-ña- la Cuø sa ni coù noùi roõ. Phaùp Thöôïng toøa ôû gaàn tuï laïc: Khi caùc Tyø-kheo ra ngoaøi giôùi, Thöôïng toøa ôû gaàn

tuï laïc neân chæ baûo Tyø-kheo haï toøa, neân noùi nghi phaùp ôû gaàn tuï laïc, chæ daïy cho ñöôïc lôïi hæ. Tyø-kheo haï toøa neân vaâng theo lôøi Thöôïng toøa ñaõ daïy baûo maø laøm theo. Neáu coù cö só ñeán A-lan-nhaõ, Thöôïng toøa neân thuyeát phaùp saâu xa, chæ daïy cho hoï phaân bieät chaùnh ñaïo vaø taø ñaïo, neân noùi veà tri kieán vaø daïy hoï haønh boá thí, trì giôùi, nhaãn nhuïc, kheùo cho hoï thoï taùm giôùi. Phaùp boàn nöôùc röûa chaân: Tyø-kheo khi thaáy nöôùc trong boàn röûa chaân heát, neân töï laáy nöôùc ñoå cho ñaày hay baûo ngöôøi ñoå ñaày. Phaùp Thöôïng toøa röûa chaân: Neáu Thöôïng toøa thaáy haï toøa röûa chaân roài thì khoâng neân sai baûo, neáu sai baûo thì phaïm Ñoät-kieát-la. Phaùp khaùch: Neáu Tyø-kheo khaùch ñeán trong Taêng phöôøng neân ñaép y tròch baøy vai höõu, maëc Neâ-hoaøn-taêng treân döôùi töông xöùng nhau, tuùi ñöïng y beân vai phaûi neân chuyeån qua beân vai traùi; tích tröôïng, tuùi daàu, tuùi giaøy da, oáng kim ôû trong tay phaûi neân chuyeån qua trong tay traùi. Neáu muoán ñaïi tieåu tieän thì neân ñi ôû ngoaøi tröôùc roài môùi vaøo trong Taêng phöôøng, neáu khoâng coù nöôùc röûa chaân thì duøng coû laù lau chaân, neáu cöûa ñoùng thì keâu goïi, neáu cöûa môû

thì cöù vaøo. Neáu thaáy cöïu Tyø-kheo thì neân hoûi: “Trong Taêng phöôøng coù phoøng daønh cho khaùch Tyø-kheo tuoåi haï hay khoâng?”, neáu noùi coù thì neân xin pheùp cho vaøo; Laïi hoûi trong Taêng phöôøng coù ngöôøi khoâng, neáu noùi khoâng thì neân hoûi duøng nöôùc gì, neáu noùi laø nöôùc gieáng thì neân xin daây gaøu ñeå muùc laáy nöôùc; khi môû cöûa phoøng neân khaûy moùng tay, neáu coù raén rít neân gaây ra tieáng ñeå noù boø ñi choã khaùc, sau ñoù ñaäp giuõ meàn chieáu, queùt doïn saïch seõ trong phoøng. Chaäu nöôùc röûa chaân vaø bình nöôùc duøng ñeå saün, neáu chaäu nöôùc beân tay traùi thì tay traùi muùc nöôùc, tay phaûi röûa chaân; neáu chaäu nöôùc beân tay phaûi thì tay phaûi muùc nöôùc, tay traùi röûa chaân. Röûa chaân xong mang giaøy da vaøo phoøng, ñoùng cöûa roài leân giöôøng ngoài kieát giaø tö duy quaùn chieáu caùc phaùp. Saùng hoâm sau hoûi cöïu Tyø- kheo: “Trong Taêng coù aên saùng, aên tröa hay khoâng, trong thoân choã naøo coù choù döõ, nhaø naøo coù ñoàng nöõ, quaû phuï, nhaø naøo Taêng ñaõ yeát ma Hoïc gia, nhaø naøo Taêng ñaõ yeát ma phuù baùt, choã naøo neân ñi, choã naøo khoâng neân ñi”, hoûi xong roài môùi ñi khaát thöïc. Khi ñi Tyø-kheo khaùch neân ñöa traû laïi daây gaøu, choåi, thu xeáp caát ngoïa cuï, ñoùng cöûa phoøng roài môùi ñi. Phaùp Thöôïng toøa Tyø-kheo khaùch: Thöôïng toøa Tyø-kheo khaùch neân öôùc tính coù bao nhieâu khaùch Tyø-kheo ñeå baùo cho cöïu Tyø-kheo bieát, cöïu Tyø-kheo tuøy soá khaùch Tyø-kheo ñeán maø cung caáp ngoïa cuï. Phaùp Tyø-kheo saép ñi: Neáu Tyø-kheo muoán vaøo saùng ngaøy mai ñi thì ngaøy nay neân ñeán töø bieät Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ. Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ cho ñi thì môùi ñöôïc ñi, neáu khoâng cho ñi thì ñöøng mieãn cöôõng ñi. Neáu Tyø-kheo bieát ôû trong ñaây khoâng theå taêng tröôûng thieän phaùp thì neân rôøi khoûi Taêng phöôøng naøy. Khi ñi neân xem xeùt caùc phöông tìm baïn laønh, neân xeùt ngöôøi naøy coù chaân thaät khoâng, coù ñoàng taâm khoâng, treân ñöôøng ñi neáu coù bònh ñau thì seõ khoâng boû rôi maø ñi tröôùc. Xeùt löôøng nhö theá roài môùi neân ñi, neáu khoâng xeùt löôøng nhö theá maø ñi thì phaïm Ñoät-kieát-la. Phaùp Thöôïng toøa Tyø-kheo saép ñi: Khi saép ñi,

Thöôïng toøa neân ñi sau cuøng ñeå giao traû laïi ngoïa cuï cho Taêng. Khi ra khoûi Taêng phöôøng neân nhaéc nhôû caùc baïn ñoàng haønh laø coù queân vaät gì khoâng, neáu coù queân thì neân ñöùng ôû choã khoâng xa treân ñöôøng ñeå ñôïi; neân khuyeân nhaéc caùc baïn khoâng ñöôïc laøm vieäc phi phaùp, ñuøa giôõn maát chaùnh nieäm. Phaùp ñi phi thôøi: Neáu Tyø-kheo muoán ñi phi thôøi, neân baïch Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ laø con muoán ñeán nhaø cuûa taïi tuï laïc thuoäc thaønh aáp . Neáu Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ cho ñi thì môùi ñöôïc ñi, neáu khoâng cho ñi thì ñöøng mieãn cöôõng ñi. Phaùp nhoùm hoïp phi thôøi: Tröø saùu ngaøy trai, nhöõng ngaøy khaùc ñeàu laø phi thôøi nhoùm hoïp, vieäc phi thôøi vaø ngoài phi thôøi. Neáu nghe xöôùng

baùo giôø hay ñaùnh kieàn chuøy thì haõy mau ñi ñeán vaø ngoài theo thöù lôùp, nhö phaùp, nhö luaät, nhö lôøi Phaät daïy maø laøm, khoâng ñöôïc khinh maïn Thöôïng trung haï toøa. Phaùp Thöôïng toøa ngoài hoïp trong Taêng: saùu ngaøy trai trong thaùng laø ngaøy moàng taùm, möôøi boán, möôøi laêm, hai möôi ba, hai möôi chín vaø ba möôi; neáu Tyø-kheo khoâng bònh neân hoøa hôïp moät choã thuyeát phaùp. Neáu coù luaän sö ngoaïi ñaïo ñeán vôùi taâm ghen tò ñeå phaù thuyeát phaùp thì Tyø-kheo neân nhö phaùp caät vaán ñeå chieát phuïc hoï, khoâng ñöôïc töùc giaän aùc khaåu. Khi Thöôïng toøa ñeán choã ngoài hoïp thaáy haï toøa ñaõ ngoài tröôùc roài thì khoâng neân baûo ñöùng daäy, neáu baûo ñöùng daäy thì phaïm Ñoät-kieát-la. Phaùp cuûa ngöôøi thuyeát phaùp: Ngöôøi thuyeát phaùp neân nhaát taâm thuyeát phaùp, sanh taâm töø bi taïo lôïi ích cho ngöôøi nghe phaùp. Neân noùi lôøi roõ raøng trang nghieâm tao nhaõ, nhö phaùp thuyeát phaùp theo thöù lôùp, bieän taøi voâ taän, thuyeát phaùp nhö theá môùi tuøy thuaän thaät töôùng cuûa caùc phaùp, vì phaùp maø noùi, khoâng vì lôïi döôõng. Phaùp cuûa Thöôïng toøa thuyeát phaùp: Neáu haï toøa laø phaùp sö thuyeát phaùp, phaùp sö Thöôïng toøa neân xem xeùt ñieàu maø Haï toøa noùi laø noùi theo thöù lôùp hay khoâng theo thöù lôùp, laø noùi nhö phaùp hay noùi phi phaùp. Neáu thaáy vò ñoù noùi nhö phaùp vaø noùi theo thöù lôùp thì neân khen ngôïi uûng hoä; neáu noùi phi phaùp vaø khoâng theo thöù lôùp thì neân ngaên laïi. Coù caùc Phaïm chí ngoaïi ñaïo vaøo saùu ngaøy trai hoøa hôïp moät choã thuyeát phaùp, ñöôïc nhieàu lôïi döôõng vaø taêng theâm ñoà chuùng. Vua Bình sa voán tín kính Phaät phaùp, luùc ñoù suy nghó: “Mong caùc Tyø-kheo vaøo saùu ngaøy trai hoøa hôïp moät choã thuyeát phaùp, ta seõ daãn ñaïi chuùng ñeán nghe phaùp ñeå caùc Tyø-kheo nhôø nhaân duyeân naøy ñöôïc nhieàu lôïi döôõng vaø taêng theâm ñoà chuùng”, nghó roài lieàn baïch Phaät, Phaät chaáp thuaän cho caùc Tyø-kheo vaøo saùu ngaøy trai hoøa hôïp moät choã thuyeát phaùp. Caùc Tyø- kheo vaâng lôøi Phaät daïy thuyeát phaùp, quoác vöông vaø quaàn thaàn ñeàu ñeán nghe phaùp, vì ngoài treân ñaát thuyeát phaùp neân tieáng khoâng vang xa, lieàn suy nghó: “Neáu Phaät cho ñöùng thuyeát phaùp thì toát”, baïch Phaät, Phaät cho ñöùng thuyeát phaùp. Luùc ñoù caùc Tyø-kheo roäng thuyeát veà ñaïi kinh neân ngöôøi noùi meät nhoïc maø ngöôøi nghe cuõng meät nhoïc, Phaät baûo: “Ñeán luùc neân nghæ thì neân nghæ”. Luùc ñoù caùc Tyø-kheo laáy nghóa cuûa kinh Phaät, töï duøng taâm phaân bieät roäng noùi roài lieàn sanh nghi khoâng bieát laø coù hoaïi phaùp khoâng, lieàn baïch

Phaät, Phaät baûo: “Töø nay cho ñöôïc laáy nghóa cuûa kinh Phaät, duøng ngoân töø trang nghieâm ñeå giaûi noùi theo thöù lôùp”. Kinh Phaät voán ñeå tröïc tieáp ñoïc tuïng, khoâng neân baøn luaän taïp, luùc ñoù caùc Tyø- kheo ôû khaép nôi loaïn tuïng, Phaät baûo khoâng neân; luùc ñoù coù hai Tyø-kheo

ôû moät choã cuøng hôïp taùn, Phaät baûo khoâng neân hôïp taùn, neáu hôïp taùn thì phaïm Ñoät-kieát-la. Luùc ñoù caùc Tyø-kheo thuyeát phaùp vaø taùn tuïng ñeå ñöôïc taøi lôïi, Phaät baûo: “Khoâng neân thuyeát phaùp vì taøi lôïi, neáu vì taøi lôïi thì phaïm Ñoät-kieát-la”. Luùc ñoù ngöôøi thuyeát phaùp taùn tuïng aãn ñaïi chuùng ñeán choã khaùc ñeå thuyeát phaùp vaø taùn tuïng, töï boû ñoà chuùng, Phaät baûo khoâng neân. Luùc ñoù caùc Tyø-kheo laïi sai ngöôøi moät maét, khoâng maét, khoâng tay, kieãng chaân, löng guø leân thuyeát phaùp taùn tuïng. Ngoaïi ñaïo thaáy ngöôøi thuyeát phaùp nhö vaäy lieàn cheâ cöôøi vaø treâu choïc caùc Hieàn giaû raèng: “Ñaây laø thaày thuyeát phaùp cuûa caùc oâng sao, laø thaùp cuûa caùc oâng, ñöôïc caùc oâng toân kính thoï cuùng döôøng tröôùc, aên tröôùc vaø ñi tröôùc ñaây sao”, caùc Hieàn giaû nghe roài sanh hoå theïn, ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo: “Töø naøy khoâng neân thænh nhöõng ngöôøi nhö ngöôøi moät maét, khoâng maét, khoâng tay, kieãng chaân, löng guø leân thuyeát phaùp taùn tuïng; neáu thænh thì phaïm Ñoät-kieát-la”. Caùc Tyø-kheo laïi sai nhöõng ngöôøi phaù giôùi, phaù chaùnh kieán thuyeát phaùp, nhöõng ngöôøi naøy do nhaân duyeân thuyeát phaùp neân ñöôïc nhieàu lôïi döôõng vaø theá löïc ñoà chuùng ngaøy caøng lôùn maïnh, laøm nhöõng vieäc phi phaùp khoâng theå ngaên caûn ñöôïc. Phaät baûo: “Töø nay khoâng neân thænh ngöôøi phaù giôùi, phaù chaùnh kieán thuyeát phaùp, neáu thænh thì phaïm Ñoät-kieát-la”. Luùc ñoù caùc Tyø-kheo khoâng bieát thænh ai thuyeát phaùp, Phaät baûo: “Ngöôøi ñöôïc thænh phaûi taäp thuyeát phaùp vaø taùn tuïng tröôùc”, neáu khoâng coù ngöôøi ñaõ taäp thuyeát phaùp tröôùc thì neân theo thöù lôùp trong Taêng leân thuyeát phaùp vaø taùn tuïng. Neáu trong Taêng khoâng coù ngöôøi taäp thuyeát phaùp tröôùc, cuõng khoâng theo thöù lôùp leân thuyeát phaùp thì caùc Tyø-kheo phaïm Ñoät-kieát-la. Phaùp an cö: Tyø-kheo muoán an cö, tröôùc phaûi xem xeùt truù xöù, neáu choã ra vaøo an oån, nôi ñaây coù ñuû röøng caây vaø nöôùc saïch, ngaøy ñeâm yeân tónh, ít muoãi moøng, ít gioù, ít noùng, ít caùc loaïi truøng ñoäc... Trong ñoù coù Tyø-kheo chaân thaät vaø Tyø-kheo ñoàng yù ñeå cuøng ngoài thieàn, thuyeát phaùp vaø nghe phaùp; neáu coù bònh seõ coù ñöôïc thuoác uoáng ñuùng bònh, thöùc aên uoáng ñuùng bònh vaø coù ngöôøi khaùn bònh. Xeùt löôøng nhö theá roài môùi neân an cö, neáu khoâng xeùt löôøng nhö theá maø an cö thì phaïm Ñoät-kieát-la. Phaùp trong an cö: Tyø-kheo trong an cö, neáu khoâng coù nhaân duyeân maø Phaät khai cho thì khoâng ñöôïc xuaát giôùi nguû ñeâm beân ngoaøi cho ñeán moät ñeâm. Nhö vöông töû Ca-thi xuaát gia laøm Tyø-kheo, vua cha muoán caát chuøa neân sai söù goïi Tyø-kheo veà lo vieäc xaây caát, Tyø-kheo noùi: “Phaät chöa cho vì vieäc xaây caát chuøa maø phaù an cö”, ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo: “Töø nay, neáu vì vieäc xaây caát chuøa thì ñöôïc ñi”. Phaùp Thöôïng toøa an cö: Thöôïng toøa an cö neân xem xeùt caùc phoøng

xaù, phoøng naøo ñaõ tu söûa, phoøng naøo chöa tu söûa; neáu ñaõ tu söûa toát thì neân khen ngôïi, neáu chöa thì neân ñoác thuùc tu söûa. Phaùp an cö xong: Tyø-kheo an cö xong neân laøm ba vieäc: Xöôùng laïi phaàn giôùi, neáu coù thoï y Ca-hi-na thì tuøy vaät ñöôïc thí ñeàu nhieáp thuoäc veà y Ca-hi-na; tuøy ôû phoøng naøo neân töôùi queùt cho saïch, ñaäp giuõ ngoïa cuï, neáu dô thì neân giaët saïch roài xeáp ñeå laïi choã cuõ, ra khoûi phoøng khoûa cöûa laïi roài tuøy yù ñi. Phaùp thoï chuùng: Tyø-kheo neân tìm hieåu chuùng thích thuyeát phaùp hay im laëng, neáu thích thuyeát phaùp thì neân thuyeát phaùp, neáu thích im laëng thì thoâi. Phaùp ñeán chuùng hoäi: Tyø-kheo neân phaân bieät roõ neáu ñeán trong chuùng Saùt-ñeá-lî thì neân nhö theá, nhö theá; neáu ñeán trong chuùng Baø-la- moân thì neân nhö theá nhö theá; ñeán trong chuùng cö só thì neân nhö theá nhö theá; ñeán trong chuùng Tyø-kheo thì neân nhö theá nhö theá... ra vaøo ngoài ñöùng neân nhö theá nhö theá, hoaëc neân thaêm hoûi hoaëc neân im laëng. Phaùp thoï chuùng: Tyø-kheo thoï chuùng neân xem xeùt chuùng naøy laø thieän haïnh hay laø baát thieän haïnh. Neáu laø thieän haïnh thì neân kheùo xem xeùt roài nhö phaùp cung caáp cho hoï y baùt thuoác thang vaø nhöõng vaät caàn duøng, neáu hoï coù phaïm toäi neân giuùp ñôõ ñeå hoï ñöôïc xuaát toäi. Neáu laø baát thieän haïnh thì neân nhö phaùp quôû traùch ñeå taâm hoï ñöôïc chieát phuïc. Phaùp Thöôïng toøa thoï chuùng: Thöôïng toøa thoï chuùng neân nhö phaùp chæ daïy chuùng, khoâng ñeå cho chuùng laøm vieäc phi phaùp, ñuøa côït laøm cho taùn loaïn. Phaùp noùi Ba-la-ñeà-moäc-xoa: Coù naêm caùch - Moät laø noùi töïa giôùi, phaàn coøn laïi nhö Taêng thöôøng nghe cho ñeán caâu Taêng ñaõ thuyeát giôùi boá taùt xong. - Hai laø noùi töïa giôùi, boán phaùp Ba-la-di, phaàn coøn laïi nhö Taêng thöôøng nghe cho ñeán caâu Taêng ñaõ thuyeát giôùi boá taùt xong. - Ba laø noùi töïa giôùi, boán phaùp Ba-la-di, möôøi ba phaùp Taêng-giaø- baø-thi-sa, phaàn coøn laïi nhö Taêng thöôøng nghe cho ñeán caâu Taêng ñaõ thuyeát giôùi boá taùt xong. - Boán laø noùi töïa giôùi, boán phaùp Ba-la-di, möôøi ba phaùp Taêng-giaø- baø-thi-sa, hai phaùp baát ñònh, phaàn coøn laïi nhö Taêng thöôøng nghe cho ñeán caâu Taêng ñaõ thuyeát giôùi boá taùt xong. - Naêm laø noùi ñaày ñuû. Phaùp cuûa ngöôøi noùi Ba-la-ñeà-moäc-xoa: Tyø-kheo noùi Ba-la-ñeà- moäc-xoa neân tuïng tröôùc cho thoâng suoát, ñöøng ñeå khi vaøo trong Taêng noùi coù sai soùt.

Phaùp taêng hoäi hoïp: Tröø saùu ngaøy trai trong thaùng, nhöõng luùc khaùc Taêng hoäi hoïp, Taêng haønh söï, Taêng toïa xöù, Neáu nghe xöôùng baùo giôø hay ñaùnh kieàn chuøy thì Tyø-kheo haõy mau ñi ñeán vaø ngoài theo thöù lôùp, nhö phaùp, nhö luaät, nhö lôøi Phaät daïy, khoâng ñöôïc khinh maïn Thöôïng, trung, haï toøa. Phaùp Thöôïng toøa hoäi hoïp gioáng nhö phaùp Thöôïng toøa phi thôøi hoäi hoïp. Phaùp trung toøa: Tyø-kheo trung haï toøa khi vaøo nhaø baïch y neân ñi sau Thöôïng toøa vaø cung kính Thöôïng toøa; neáu Thöôïng toøa ñi tieän lôïi neân chôø ñôïi, khoâng ñöôïc boû ñi xa. Neáu baïch y môøi vaøo tröôùc thì neân noùi: “Haõy ñôïi moät laùt, Thöôïng toøa seõ ñeán”; neáu baïch y ñoác thuùc vaøo tröôùc thì neân chöøa choã cho Thöôïng toøa roài môùi ngoài; neáu baïch y môøi nöôùc neân noùi: “Chôø moät chuùt, Thöôïng toøa seõ vaøo “. Phaùp haï toøa: Tyø-kheo haï toøa neân töôùi queùt ñieän Phaät, giaûng ñöôøng, choã boá taùt, thaùp Phaät, choã chuùng taêng hoäi hoïp, neân

theo thöù lôùp traûi toïa cuï, lo lieäu ñeøm löûa, ñoå ñaày nöôùc trong boàn nöôùc röûa chaân vaø trong boàn nöôùc cuûa nhaø veä sinh. Haï toøa neân neân nhöng vieäc cuûa taêng nhö theá. Phaùp Thöôïng trung haï toøa: Tyø-kheo thöôïng trung haï toøa neân thoï trì ñaày ñuû lôøi Phaät daïy, nhö phaùp haønh trì. Phaùp nhaø taém: Tyø-kheo vaøo nhaø taémphaûi nhaát taâm noùi nhoû, kheùo giöõ oai nghi vaø thu nhieáp caùc caên. Phaùp röûa trong nhaø taém: röûa trong nhaø taém coù naêm lôïi ích: Saïch seõ, da treân thaân ñöôïc cuøng moät maøu, phaù tröø laïnh noùng, tröø khí gioù vaø ít bònh ñau. Phaùp Thöôïng toøa nôi nhaø taém: Khi Thöôïng toøa ñeán trong nhaø taém, thaáy haï toøa ñaõ vaøo taém tröôùc roài thì khoâng neân baûo ñöùng daäy ñi ra, neáu baûo ñöùng daäy ñi rathì phaïm Ñoät-kieát-la. Phaùp Hoøa thöôïng: Hoøa thöôïng neân daïy baûo ñeä töû coïng haønh xa lìa aùc tri thöùc, thaân gaàn thieän tri thöùc; neân cung caáp cho ñeä töû y baùt, thuoác thang vaø vaät caàn duøng; neáu ñeä töû coù phaïm toäi neân giuùp ñôõ ñeå ñöôïc xuaát toäi. Phaùp ñeä töû coïng haønh: Ñeä töû khoâng neân khinh maïn Hoøa thöôïng, muoán ñi ñaâu neân baïch Hoøa thöôïng; khi ñi neân ñi theo sau Hoøa thöôïng ñeå cung caáp nhöõng vaät caàn duøng, thöôøng ñi theo sau khoâng xa lìa, nhö phaùp phuïng söï khoâng coù yù traùi nghòch. Laøm vieäc gì cuõng phaûi baïch Hoøa thöôïng, tröø ñaïi tieåu tieän, xæa raêng vaø ñaûnh leã Phaät, phaùp, taêng. Neáu ñeä töû coïng haønh ôû beân Hoøa thöôïng bieát khoâng theå taêng tröôûng thieän phaùp thì neân baïch Hoøa thöôïng: “Xin gôûi con cho Tyø-kheo ”, Hoøa thöôïng

neân suy xeùt Tyø-kheo giaùo hoùa phaùp gì, chuùng ñeä töû nhö theá naøo; neáu thaáy Tyø-kheo ñoù coù ñaày ñuû phaùp thieän thì neân gôûi ñeä töû, neáu khoâng ñaày ñuû phaùp thieän thì neân gôûi cho Tyø-kheo khaùc. Neáu ñeä töû coïng haønh thaáy Hoøa thöôïng haïnh khoâng toát thì neân boû ñi. Phaùp A-xaø-leâ: A-xaø-leâ neân daïy baûo ñeä töû caän haønh xa lìa aùc tri thöùc, thaân gaàn thieän tri thöùc; neân cung caáp cho ñeä töû y baùt, thuoác thang vaø vaät caàn duøng; neáu ñeä töû coù phaïm toäi neân giuùp ñôõ ñeå ñöôïc xuaát toäi . Phaùp ñeä töû caän haønh: Ñeä töû caän haønh khoâng neân khinh maïn A- xaø-leâ, muoán ñi ñaâu neân baïch A-xaø-leâ; khi ñi neân ñi theo sau A-xaø-leâ ñeå cung caáp nhöõng vaät caàn duøng, thöôøng ñi theo sau khoâng xa lìa, nhö phaùp phuïng söï khoâng coù yù traùi nghòch. Laøm vieäc gì cuõng phaûi baïch A-xaø-leâ, tröø ñaïi tieåu tieän, xæa raêng vaø ñaûnh leã Phaät, phaùp, taêng. Neáu ñeä töû caän haønh ôû beân A-xaø-leâ bieát khoâng theå taêng tröôûng thieän phaùp thì neân baïch raèng: “Xin gôûi con cho Tyø-kheo ”, A-xaø-leâ neân suy xeùt Tyø- kheo giaùo hoùa phaùp gì, chuùng ñeä töû nhö theá naøo; neáu thaáy Tyø-kheo ñoù coù ñaày ñuû phaùp thieän thì neân gôûi ñeä töû, neáu khoâng ñaày ñuû phaùp thieän thì neân gôûi cho Tyø-kheo khaùc. Neáu ñeä töû caän haønh thaáy A-xaø-leâ haïnh khoâng toát thì neân boû ñi. Phaùp Sa-di: Sa-di khoâng neân khinh maïn Hoøa thöôïng, muoán ñi ñaâu neân baïch Hoøa thöôïng, khi ñi neân ñi theo sau Hoøa thöôïng ñeå cung caáp nhöõng vaät caàn duøng, thöôøng ñi theo sau khoâng xa lìa, nhö phaùp phuïng söï khoâng coù yù traùi nghòch. Laøm vieäc gì cuõng phaûi baïch Hoøa thöôïng, tröø ñaïi tieåu tieän, xæa raêng vaø ñaûnh leã Phaät, phaùp, taêng. Neáu Sa-di ôû beân Hoøa thöôïng bieát khoâng theå taêng

tröôûng thieän phaùp thì neân baïch Hoøa thöôïng: “Xin gôûi con cho Tyø-kheo “, Hoøa thöôïng neân suy xeùt Tyø-kheo giaùo hoùa phaùp gì, chuùng ñeä töû nhö theá naøo; neáu thaáy Tyø-kheo ñoù coù ñaày ñuû phaùp thieän thì neân gôûi Sa-di, neáu khoâng ñaày ñuû phaùp thieän thì neân gôûi cho Tyø-kheo khaùc. Neáu Sa-di thaáy Hoøa thöôïng haïnh khoâng toát thì neân boû ñi. Hoøa thöôïng neân baûo Sa-di laáy ñöa thöùc aên, traùi caây, thuoác thang vaø taêm xæa raêng, neân baûo Sa-di nhoå coû trong Taêng phöôøng, queùt doïn saïch seõ. Phaùp xuaát löïc (hieän oai löïc): Neáu baïch y ôû trong chuøa muoán laøm vieäc aùc xaâm naõo Tyø-kheo, caùc Tyø-kheo neân duøng lôøi cöùng raén ñeå chieát phuïc hoï, neáu khoâng chieát phuïc ñöôïc thì khoâng neân baïch vua, neân noùi tröôùc cho tri thöùc cuûa ngöôøi aùc naøy bieát, sau ñoù môùi noùi cho phu nhaân cuûa vua, vöông töû hay ñaïi thaàn; neáu ngöôøi aùc naøy chòu döøng laïi thì thoâi. Phaùp Tyø-kheo theo sau: Tyø-kheo theo sau laø khoâng ñöôïc ñi tröôùc,

khoâng ñöôïc ñi quaù xa ôû phía sau, khoâng ñöôïc ñi ngang haøng, khoâng noùi tröôùc cuõng khoâng noùi nhieàu, khoâng hoûi thì khoâng noùi; neáu hoûi thì neân traû lôùi ngay. Neáu Tyø-kheo ñi tröôùc noùi phi phaùp, Tyø-kheo ñi sau neân ngaên laïi, neáu noùi nhö phaùp thì neân tuøy hæ, neáu nhö phaùp ñöôïc vaät thí thì neân thoï laáy. Phaùp Tyø-kheo thöôøng ra vaøo nhaø: Tyø-kheo khi ra vaøo nhaø neân thu nhieáp caùc caên, khoâng neân ñuùa côït, neân giöõ oai nghi thanh tònh nhö phaùp ñeå ñaøn vieät thaáy sanh taâm thieän. Phaùp ñeán nhaø: Neáu Tyø-kheo vôùi taâm taùn loaïn, taâm khoâng bieát nhaøm chaùn maø ñeán nhaø ñaøn vieät thì thöôøng phaïm naêm loãi: Moät laø khoâng môøi maø töï vaøo, hai laø ngoài ôû choã khuaát, ba laø göôïng ngoài, boán laø thöôøng thöôøng aên, naêm laø khi khoâng coù ngöôøi nam beân caïnh laïi noùi chuyeän vôùi ngöôøi nöõ quaù naêm, saùu lôøi. Phaùp ôû nhaø baïch y: Tyø-kheo ôû nhaø baïch y neân kheùo bieát choã ngoài vaø phaùp ngoài sai khaùc, neân noùi phaùp saâu xa, chæ daïy cho baïch y bieát chaùnh ñaïo vaø taø ñaïo, neân noùi veà tri kieán vaø daïy hoï haønh boá thí, trì giôùi, nhaãn nhuïc, kheùo cho hoï thoï taùm giôùi. Phaùp Thöôïng toøa ôû nhaø: Thöôïng toøa ôû nhaø baïch y neân xem xeùt ñoà chuùng cuûa mình ñöøng laøm vieäc phi phaùp, caùc caên taùn loaïn, ñuøa giôõn buoâng lung, neân giöõ oai nghi thanh tònh ñeå ñaøn vieät thaáy sanh taâm thieän. Phaùp noùi naêng: Tyø-kheo khaùch khi môùi ñeán trong Taêng phöôøng, cöïu Tyø-kheo khoâng neân voäi trao cho ngoïa cuï, tröôùc phaûi noùi chuyeän hoûi thaêm, sau ñoù môùi tuøy khaùch Tyø-kheo laø thöôïng trung hay haï toøa maø trao cho ngoïa cuï. Phaùp nghæ ngôi: Tyø-kheo khaùch khi môùi ñeán, khoâng neân voäi tôùi choã cöïu Tyø-kheo hoûi xin ngoïa cuï, tröôùc neân ñöùng moät choã nhieáp giöõ oai nghi vaø caùc caên, sau ñoù môùi ñeán cöïu Tyø-kheo hoûi xin phoøng xaù vaø ngoïa cuï. Phaùp ñaõy löôït nöôùc: Tyø-kheo khoâng coù ñaõy löôït nöôùc thì khoâng neân ñi xa, neáu ñi ñeán choã coù nöôùc saïch, hay nöôùc soâng nöôùc suoái hoaëc caùch khoaûng hai möôi daëm coù truù xöù thì khoâng caàn phaûi coù ñaõy löôït nöôùc. Phaùp kinh haønh: Tyø-kheo khi kinh haønh neân ñi thaúng, khoâng chaäm khoâng mau, neáu khoâng ñi thaúng ñöôïc thì neân keû ñöôøng treân ñaát laøm töôùng ñeå ñi noi theo. Phaùp ôû treân hö khoâng: Hö khoâng khoâng coù

ranh giôùi, ngöôøi ôû döôùi ñaát höôùng tôùi ngöôøi ôû treân hö khoâng, hay ngöôøi ôû treân hö khoâng höôùng

tôùi ngöôøi ôû döôùi ñaát thì khoâng ñöôc ngaên yeát ma hay laøm yeát ma. Phaùp tieän lôïi: Tyø-kheo saép vaøo nhaø xí neân khaûy moùng tay tröôùc, neáu coù ngöôøi vaøo tröôùc thì neân ñôïi hoï ra; khi ngöôøi kia ra roài, mình neân côûi y phuïc ñeå moät beânroài môùi vaøo, neân ngoâi choàm hoåm töø töø tieän lôïi, khoâng neân coá raën cho mau ra. Phaùp gaàn nhaø xí: Tyø-kheo khoâng neân ôû gaàn nhaø xí ñoïc tuïng kinh, nghò luaän vaø thuyeát phaùp; cuõng khoâng neân ôû gaàn nhaø xí caét may, giaët nhuoäm y. Taát caû moïi vieäc ñeàu khoâng neân laøm, töø tieän lôïi. Phaùp vaùn beä caàu: Tyø-kheo ôû treân vaùn beä caàu tieän lôïi khoâng neân laøm dô vaùn. Phaùp Thöôïng toøa nôi nhaø xí: Neáu thaáy haï toøa vaøo nhaø xí tröôùc roài thì Thöôïng toøa khoâng neân ñuoåi ñi ra, neáu ñuoåi ñi ra thì phaïm Ñoät-kieát-la. Phaùp lau: Khoâng neân duøng vaät beùn ñeå lau chuøi. Phaùp choã röûa: Tyø-kheo ñaïi tieåu tieän xong, neáu khoâng röûa choã ñaïi tieåu tieän thì khoâng ñöôïc ngoài naèm treân ngoïa cuï cuûa taêng, neáu ngoài naèm thì phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu khoâng coù nöôùc hay baïch y thôø nöôùc hay boû thuoác vaøo nöôùc thì khoâng ñöôïc röûa. Nhöõng tröôøng hôïp nhö vaäy khoâng röûa thì khoâng phaïm. Phaùp gaàn choã röûa: Tyø-kheo khoâng neân ôû gaàn choã röûa ñoïc tuïng kinh, nghò luaän vaø thuyeát phaùp; cuõng khoâng neân ôû gaàn choã röûa caét may, giaët nhuoäm y. Taát caû moïi vieäc ñeàu khoâng neân laøm. Phaùp vaùn choã röûa: Tyø-kheo ôû treân taám vaùn choã röûa khi röûa chôù laøm öôùt vaùn. Phaùp Thöôïng toøa ôû choã röûa: Neáu thaáy haï toøa ñeán ngoài ôû choã röûa tröôùc roài thì Thöôïng toøa khoâng neân ñuoåi ñi ra, neáu ñuoåi ñi ra thì phaïm Ñoät-kieát-la. Phaùp choã tieåu tieän: Tyø-kheo khoâng ñöôïc tieåu tieän lung tung, neân ñi ôû choã thöôøng ñi. Phaùp gaàn choã tieåu tieän: Tyø-kheo khoâng neân ôû gaàn choã tieåu tieän ñoïc tuïng kinh, nghò luaän vaø thuyeát phaùp; cuõng khoâng neân ôû gaàn choã tieåu tieän caét may, giaët nhuoäm y. Taát caû moïi vieäc ñeàu khoâng neân laøm, töø tieåu tieän. Phaùp vaùn choã tieåu tieän: Tyø-kheo ôû treân taám vaùn choã tieåu tieän, khi tieåu tieän khoâng neân laøm öôùt vaùn. Phaùp Thöôïng toøa ôû choã tieåu tieän: Neáu thaáy haï toøa vaøo tieåu tieän tröôùc roài thì Thöôïng toøa khoâng neân ñuoåi ñi ra, neáu ñuoåi ñi ra thì phaïm Ñoät-kieát-la. Phaùp khaïc nhoå: Tyø-kheo khoâng ñöôïc khaïc nhoå lôùn tieáng, khoâng

ñöôïc nhoå nôi ñaát saïch. Phaùp duøng oáng nhoå: Phaät cho duøng hai loaïi oáng nhoå baèng goám saønh hay ñoàng, neân kheùo aùi hoä chôù laøm cho beå hay maát, vì nhaân duyeân tìm caàu seõ trôû ngaïi vieäc haønh ñaïo. Phaùp baùt chi: Phaät cho duøng du thaïch, ñoàng, saét, chì, thieác... ñeå keâ ñôû baùt, neân kheùo aùi hoä chôù laøm cho beå hay maát, vì nhaân duyeân tìm caàu seõ trôû ngaïi vieäc haønh ñaïo. Phaùp taêm xæa raêng: Phaät cho duøng ba loaïi taêm xæa raêng laø thöôïng trung vaø haï. Taêm thöôïng daøi moät thöôùc hai, taêm haï daøi saùu taác, ôû giöõa laø taêm trung. Phaùp naïo löôõi: Khoâng neân duøng vaät beùn ñeå naïo löôõi seõ laøm cho löôõi bò thöông. Phaùp ngoaùi tai: Khoâng neân duøng vaät beùn nhoïn ngoaùi tai, khoâng ñöôïc ngoaùi maïnh seõ laøm traày xöôùc loã tai. Caùc haønh phaùp cuûa

tyø-kheo nhö theá, Tyø-kheo neân thoï trì, ngöôïc vôùi caùc haønh phaùp treân thì goïi laø phi phaùp.

4. Hai Loaïi Tyø-Ni Vaø Taïp Tuïng Ba vieäc quyeát ñònh bieát töôùng Tyø-ni, ñoù laø boån khôûi, keát giôùi vaø tuøy keát. Laïi coù hai loaïi Tyø-ni, ñoù laø Traùnh Tyø-ni vaø Phaïm Tyø-ni. Laïi coù hai loaïi Tyø-ni, ñoù laø Tyø-ni thanh tònh vaø Tyø-ni phieàn naõo. Laïi coù hai loaïi Tyø-ni, ñoù laø Tyø-kheo Tyø-ni vaø Tyø-kheo-ni Tyø-ni. Laïi coù hai loaïi Tyø-ni, ñoù laø Tyø-ni phoå bieán khaép vaø Tyø-ni khoâng phoå bieán khaép. Traùnh Tyø-ni laø tranh caõi chæ trích nhau, ñaáu tranh chia reõ nhau; caùc Tyø-kheo neân xem xeùt vieäc tranh caõi naøy do nhaân duyeân gì sanh khôûi vaø laøm sao dieät ñöôïc. Nhaân duyeân sanh khôûi vieäc ñaáu tranh laø do möôøi boán vieäc phaù Taêng, saùu nguoàn goác ñaáu tranh cuõng laø nhaân duyeân sanh khôûi ñaáu tranh, neân duøng hai Tyø-ni laø Hieän tieàn Tyø-ni vaø Ña mích Tyø-ni ñeå dieät traùnh. Phaïm Tyø-ni laø naêm chuùng phaïm, ñònh phaïm nhieáp thuoäc veà Phaïm Tyø-ni, töùc laø phaïm Ba-la-di, Taêng-giaø-baø-thi-sa, Ba-daät-ñeà, Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni vaø Ñoät-kieát-la. Neân tìm caàu boån khôûi vaø nguoàn goác sanh khôûi cuûa naêm loaïi toäi naøy ñeå tröø dieät. Boån khôûi laø nhaân duyeân khôûi ra caùc toäi, hoaëc do thaân phaïm, khoâng phaûi do khaåu vaø yù; hoaëc do khaåu phaïm, khoâng phaûi do thaân vaø yù; hoaëc do thaân vaø yù phaïm, khoâng phaûi do khaåu; hoaëc do khaåu vaø yù phaïm, khoâng phaûi do thaân; hoaëc do caû thaân, khaåu, yù cuøng phaïm; hoaëc khoâng phaûi do thaân, khaåu, chæ do nôi yù. Neáu phaïm toäi nheï chæ caàn taâm nieäm saùm lieàn coù theå tröø dieät; neáu phaïm toäi vöøa thì phaûi ñoái thuù saùm môùi ñöôïc

tröø dieät; neáu phaïm toäi troïng thì caàn phaûi taùc yeát ma cho xuaát toäi, nhöng cuõng coù loaïi phaïm toäi khoâng theå tröø dieät ñöôïc. Loaïi phaïm toäi caàn cho yeát ma xuaát toäi coù hai: Che giaáu vaø khoâng che giaáu, neáu che giaáu thì tuøy che giaáu bao nhieâu ngaøy thì cho haønh bieät truï baáy nhieâu ngaøy; neáu khoâng che giaáu thì cho haønh saùu ngaøy saùu ñeâm Ma-na-ñoûa. Neáu phaïm toäi khoâng theå tröø dieät thì khoâng theå saùm hoái tröø dieät. Tyø-ni phieàn naõo: Neân tìm nhaân duyeân sanh khôûi vaø nhaân duyeân dieät. Nhaân duyeân sanh khôûi laø bò heä phöôïc ôû trong phaùp, sanh taâm tham ñaém, thaáy vò lôïi neân sanh phieàn naõo. Nhaân duyeân dieät laø khi bò heä phöôïc ôû trong phaùp neân quaùn voâ thöôøng sanh dieät, nhaøm lìa xaû dieät, taâm kheùo truï trong caùc thieàn ñònh tam muoäi ñòa, hoøa hôïp caùc haïnh, heä taâm trong duyeân, theå nhaäp ba moân giaûi thoaùt, coù theå ñoaïn tröø caùc kieát söû do kieán ñeá vaø tö duy (kieán hoaëc vaø tö hoaëc). Ñoaïn ñöôïc hai kieát söû naøy thì chöùng ñöôïc quaû Sa-moân, tuøy theo quaû ñaõ chöùng ñaéc neân coù Thaùnh nhaân sai khaùc. Tyø-kheo Tyø-ni coù thanh tònh hay khoâng thanh tònh, Tyø-kheo-ni Tyø- ni coù thanh tònh hay khoâng thanh tònh; phoå bieán cuøng khaép hay khoâng phoå bieán cuøng khaép. Thôøi thanh tònh laø ñaàu ñeâm thoï nöôùc eùp traùi caây uoáng. Hai sai thôøi thanh tònh laø phaàn ñaàu ñeâm vaø cuoái ñeâm neân ngoài thieàn tuïng kinh. Moät ñeâm thanh tònh laø Tyø-kheo-ni ñöôïc chöùa baùt dö moät ñeâm. Hai ñeâm thanh tònh laø ñöôïc cuøng nguû hai ñeâm vôùi ngöôøi chöa thoï giôùi cuï tuùc . Ba ñeâm thanh tònh laø ñeán

ñeâm thöù ba thì ngöôøi chöa thoï giôùi cuï tuùc neân chuyeån qua choã khaùc nguû ñeâm. Naêm ñeâm thanh tònh laø Phaät cho laâu nhaát ñeán naêm ñeâm khoâng thoï y chæ. Saùu ñeâm thanh tònh laø nôi A-lan-nhaõ choã coù sôï haõi thì Tyø-kheo ñöôïc saùu ñeâm lìa y nguû. Baûy ñeâm thanh tònh laø Phaät cho Tyø-kheo bònh ñöôïc chöùa loaïi taøn döôïc laâu nhaát ñeán baûy ñeâm ñeå duøng. Möôøi ñeâm thanh tònh laø Tyø-kheo ñöôïc chöùa baùt dö laâu nhaát ñeán möôøi ngaøy. Nöõa thaùng thanh tònh laø moãi nöõa thaùng neân hoøa hôïp laïi moät choã ñeå thuyeát giôùi boá taùt . Moät thaùng thanh tònh laø Tyø-kheo ñöôïc chöùa y phi thôøi laâu nhaát laø moät thaùng.

Hai thaùng thanh tònh laø Phaät cho Tyø-kheo ñöôïc hai thaùng khoâng y chæ. Ba thaùng thanh tònh laø Tyø-kheo neân an cö ba thaùng. Boán thaùng thanh tònh laø Tyø-kheo tu haønh ñaàu ñaø ngoài nôi ñaát troáng ôû ñaát nöôùc coù nhieàu möa, ñöôïc boán thaùng ngoài nôi ñaát troáng vaø taùm thaùng ôû choã coù che ngaên. Naêm thaùng thanh tònh laø Tyø-kheo ñöôïc naêm thaùng thoï y Ca-hi- na. Taùm thaùng thanh tònh laø Tyø-kheo tu haïnh ñaàu ñaø ôû quoác ñoä ít möa thì neân taùm thaùng ôû ngoaøi ñaát troáng, boán thaùng ôû trong choã coù che ngaên. Chín thaùng thanh tònh: Tyø-kheo coù coâng vieäc chöa xöû lyù xong ñöôïc laâu nhaát laø chín thaùng. Moät naêm thanh tònh laø Tyø-kheo ñöôïc thoï y Ca-hi-na trong moät naêm. Hai naêm thanh tònh laø Tyø-kheo-ni neân hai naêm thöôøng theo Hoøa thöôïng ni. Ba tuoåi haï thanh tònh: Tyø-kheo caùch nhau ba tuoåi haï ñöôïc cuøng ngoài treân giöôøng daây lôùn, hai ngöôøi ñöôïc ngoài treân giöôøng daây nhoû, giöôøng ñoäc toïa thì chæ ñöôïc moät ngöôøi ngoài. Naêm tuoåi haï thanh tònh: Tyø-kheo chöa ñuû naêm tuoåi haï neân y chæ ngöôøi khaùc, neáu ñuû naêm tuoåi haï thì ñöôïc lìa y chæ nguû. Saùu tuoåi haï thanh tònh: Tyø-kheo-ni chöa ñuû saùu tuoåi haï neân y chæ ngöôøi khaùc, neåu ñuû saùu tuoåi haï thì ñöôïc lìa y chæ nguû. Baûy tuoåi thanh tònh: Phaät cho Sa-di nhoû nhaát laø baûy tuoåi. Chín tuoåi haï thanh tònh: Tyø-kheo chín tuoåi haï neân theo Taêng laøm vieäc. Möôøi tuoåi haï thanh tònh: Tyø-kheo ñuû möôøi tuoåi haï ñöôïc nuoâi ñeä töû. Laïi nöõa Sa-di-ni ñaõ töøng gaû ít nhaát laø möôøi tuoåi ñöôïc thoï saùu phaùp. Möôøi hai tuoåi thanh tònh: Thöùc-xoa-ma-na ñaõ töøng gaû ñuû möôøi hai tuoåi ñöôïc thoï giôùi cuï tuùc. Laïi nöõA-tyø-kheo-ni ñuû möôøi hai tuoåi haï ñöôïc nuoâi ñeä töû. Möôøi taùm tuoåi thanh tònh: Sa-di ñoàng nöõ möôøi taùm tuoåi ñöôïc thoï saùu phaùp. hai möôi tuoåi thanh tònh: Sa-di hai möôi tuoåi ñöôïc thoï giôùi cuï tuùc; ñoàng nöõa Thöùc-xoa-ma-na ñuû hai möôi tuoåi ñöôïc thoï giôùi cuï tuùc. Laïi nöõa Tyø-kheo ñuû hai möôi tuoåi haï neân sai giaùo giôùi Tyø-kheo-ni. Moät ngöôøi thanh tònh: Moät Tyø-kheo laøm A-ñòa-ñaøn ñeå boá taùt. Hai ngöôøi thanh tònh: Hai Tyø-kheo neân cuøng nhau chia vaät, laàn

löôït chia. Ba ngöôøi thanh tònh: Neân noùi ba laàn boá taùt. Boán ngöôøi thanh tònh: Neân noùi Ba-la-ñeà-moäc-xoa. Naêm ngöôøi thanh tònh: Neân sai ngöôøi töï töù. Taùm ngöôøi thanh tònh: Neân thoï phaùp ñaïi chuùng nhoùm hoïp. Möôøi ngöôøi thanh tònh: Ñöôïc truyeàn thoï giôùi cuï tuùc. Hai möôi ngöôøi thanh tònh: Ñöôïc laøm yeát ma Xuaát toäi. Baùt thanh tònh: Phaät cho duøng hai loaïi baùt baèng goám söù vaø baèng saét, taùm loaïi baùt khaùc khoâng neân duøng. Y thanh tònh: Coù baûy

loaïi y khoâng caàn taùc tònh ñöôïc duøng, ñoù laø Taêng-giaø-leâ, Uaát-ña-la-taêng, An-ñaø-hoäi, y taém möa, y che phuû gheû, Ni- sö-ñaøn vaø caùc vaät caàn duøng khaùc. Dao thanh tònh: Phaät cho chöùa loaïi dao nhoû ñeå caét roïc y trong moät thaùng. Kim thanh tònh: Phaät cho chöùa hai loaïi kim baèng ñoàng vaø baèng saét, coù muõi nhoïn, troøn vaø nhö haït ñaäu nhoû. Nhuoäm thanh tònh: Coù Tyø-kheo baïch Phaät neân duøng vaät gì nhuoäm y, Phaät baûo neân duøng nhöïa cuûa reã caây, thaân caây, laù caây, hoa, quaû vaø nöôùc phaân cuûa con traâu ñöïc môùi sanh ñeå nhuoäm y. Hoaïi saéc thanh tònh: Tyø-kheo ñöôïc vaûi môùi neân duøng ba loaïi maøu nhuoäm cho hoaïi saéc, ñoù laø maøu xanh, buøn vaø coû thieán. Löôïng thanh tònh: May y khoâng ñöôïc baèng kích löông y cuûa Phaät, neân may theo kích löôïng cuûa thaân mình. Nhöõng vieäc thanh tònh treân, Tyø-kheo neân heát söùc suy tö quaùn saùt, cho ñeán hai boä Ba-la-ñeà-moäc-xoa, nghóa giaûi Tyø-ni, Taêng nhaát, khoâng coù nhaân duyeân boån khôûi, Tyø-ni chung vaø khoâng chung. Vieäc naøy thanh tònh thì khoâng neân ngaên, vieäc khoâng thanh tònh thì neân ngaên, nhö caùc maøu thuaàn saéc xanh, vaøng, ñoû traéng laø baát tònh thì neân ngaên; khoâng phaûi thuaàn saéc laø thanh tònh thì khoâng neân ngaên. Nhö röôïu neáu saéc röôïu, höông röôïu vaø vò röôïu, löïc röôïu laø baát tònh thì neân ngaên; ngöôïc laïi khoâng coù saéc, höông vò vaø löïc röôïu laø thanh tònh thì khoâng neân ngaên. Laïi nöõa, neáu Tyø-kheo ñaõ taùc tònh roài thì ñöôïc duøng, naêm loaïi haït gioáng soáng neáu Tyø-kheo duøng naêm loaïi taùc tònh thì ñöôïc aên. Nhö taùm loaïi nöôùc eùp traùi caây, neáu duøng nöôùc taùc tònh thì ñöôïc uoáng; nhö möôøi loaïi y neáu duøng ba maøu laøm cho hoaïi saéc thì ñöôïc maëc. Vieäc naøy tònh thì Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni ñöôïc duøng; neáu vieäc naøy baát tònh thì Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni khoâng neân duøng. Laïi nöõa vieäc naøy vaøo thôøi , nôi laø thanh tònh thì Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni neân duøng; neáu vaøo luùc , nôi laø baát tònh thì Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni khoâng neân duøng. Neáu vieäc naøy vaøo thôøi

SOÁ 1435 - LUAÄT THAÄP TUÏNG, Quyeån 35

nhö thôøi ñoùi keùm hay giaø bònh thì Tyø-kheo neân duøng; neáu vaøo thôøi sung tuùc ñöôïc muøa hay treû tuoåi khoâng bònh thì Tyø-kheo khoâng neân duøng. Nhöõng vieäc nhö theá, Tyø-kheo neân suy xeùt khinh troïng, ngoïn ngaønh roài môùi duøng.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.